

ODPOVEDE EURÓPSKEJ KOMISIE

NA OSOBITNŤ SPRÁVU EURÓPSKEHO DVORA AUDÍTOROV

Riadenie dlhu v rámci NGEU v Komisii

Povzbudzujúci začiatok, ale potrebné je lepšie zosúladenie
s osvedčenými postupmi

Obsah

1. STRUČNÉ ODPOVEDE KOMISIE	2
II. ODPOVEDE KOMISIE NA ODPORÚČANIA EDA	3
1. Odporúčanie 1: Vytvorenie samostatnej funkcie <i>middle office</i>	3
2. Odporúčanie 2: Posilniť úlohu vedúceho pracovníka zodpovedného za riadenie rizík	3
3. Odporúčanie 3: Zaviesť personálnu stratégiu na zabezpečenie zamestnancov v oblasti riadenia dlhu	4
4. Odporúčanie 4: Jasne formulovať ciele riadenia dlhu a podávať správu o výkonnosti pri ich plnení	4
5. Odporúčanie 5: Zabezpečiť dôslednú dokumentáciu rozhodnutí o cenách	5

V tomto dokumente sa poskytujú odpovede Európskej komisie na pripomienky uvedené v osobitnej správe Európskeho dvora audítorov v súlade s článkom 259 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré budú uverejnené spoločne s osobitnou správou.

1. STRUČNÉ ODPOVEDE KOMISIE

Nástroj NextGenerationEU predstavuje prelomový program financovania, ktorý dokáže prostredníctvom pôžičiek zmobilizovať až 5 % HDP EÚ na financovanie spoločnej a účinnej reakcie EÚ na pandémiu COVID-19. Nástroj NextGenerationEU je dočasný nástroj, v rámci ktorého môže Komisia **od polovice roka 2021 do roku 2026 získať až 800 mld. EUR** prostredníctvom emisií dlhopisov. Výnosy z týchto emisií dlhopisov umožnia EÚ prekonať bezprostredné výzvy v oblasti obnovy, ale aj urýchliť zelenú transformáciu a digitalizáciu hospodárstva EÚ. Emisiou zelených dlhopisov pre potreby nástroja NextGenerationEU sa získa až 250 mld. EUR. Nástroj NextGenerationEU zahŕňa ročné emisie dlhopisov v priemernej výške približne až 150 miliárd EUR ročne v období od polovice roka 2021 do roku 2026, **čím sa EÚ stane v nasledujúcich rokoch jedným z najväčších emitentov dlhu denominovaného v eurách** a najväčším emitentom zelených dlhopisoch na svete.

V prípade všetkých programov, ktoré predchádzali nástroju NextGenerationEU¹, Komisia vydávala dlhopisy a prevádzala výnosy priamo do prijímateľských krajín za rovnakých podmienok (t. j. úrok a splatnosť), aké získala (tzv. prístup financovania **back-to-back**). Načasovanie, objem a splatnosť emisií dlhopisov boli teda určené výhradne podľa potrieb prijímateľa. Táto metóda postačovala na riešenie potrieb obmedzeného financovania, ale dosiahla svoje hranice s programom SURE (program v hodnote až 100 mld. EUR), v dôsledku ktorého sa EÚ stala pravidelným a veľkým emitentom, pričom poskytol cennú základňu pre odbornú prípravu na účely návrhu oveľa väčšieho programu financovania nástroja NextGenerationEU.

Nástroj NextGenerationEU si vyžadoval prístup financovania, ktorý umožnil významný nárast emisií dlhopisov za veľmi krátky čas. Vyžadoval si aj systém, ktorý by dokázal zvládnuť viacnásobné vyplácanie úverov a grantov členskými štátmi, a to veľmi rýchlo a veľmi často a pri neistom načasovaní vzhľadom na to, že tieto vyplácania úverov a grantov sú viazané na vykonávanie súvisiacich plánov obnovy a odolnosti. Komisia potrebovala **na úspešné financovanie nástroja NextGenerationEU úplne nový postup vo forme diverzifikovanej stratégie financovania**, akú zaviedli najväčší štátni emitenti v eurozóne.

Vykonávaním operácií vypožičiavania si prostriedkov v rámci nástroja NextGenerationEU Komisia preukázala, že je schopná hladko vykonávať rozsiahly program financovania, a to aj na náročných trhoch, a zároveň zaistiť úplnú transparentnosť a zodpovednosť. **Diverzifikovaná stratégia financovania** – pozostávajúca z techník (syndikácií a aukcií) a nástrojov financovania (dlhopisov a poukážok) používaných štátnymi emitentmi – **pomohla pri vyrovnávaní sa s volatilitou trhov**.

V decembri 2022 **Parlament a Rada zmenili nariadenie o rozpočtových pravidlách s cieľom zakotviť v ňom diverzifikovanú stratégiu financovania ako základ pre všetky budúce operácie vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov EÚ**, čím sa umožnil jednotný prístup k financovaniu, pričom ako prvé sa financovali úvery v rámci makrofinančnej pomoci plus pre Ukrajinu (až do výšky 18 mld. EUR).

¹ Napríklad Európsky finančný stabilizačný mechanizmus (EFSM), makrofinančná pomoc (MFA), Nástroj na pomoc pre platobnú bilanciu a európsky nástroj dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE).

Revidované nariadenie o rozpočtových pravidlách² a súvisiace vykonávacie rozhodnutie Komisie o riadení³ teraz **umožnia Komisii vypracovať zastrešujúcu stratégiu riadenia dlhu pre svoje operácie** v súlade s odporúčaniami EDA. Komisia v minulosti nemohla zaviesť jednotnú, komplexnú stratégiu riadenia dlhu, keďže sa od nej vyžadovalo, aby vykonávala diverzifikovanú stratégiu financovania NGEU popri celej škále programov financovaných rôznymi metódami a s použitím rôznych techník. Na základe stratégie financovania zavedenej pre nástroj NextGenerationEU bude Komisia odteraz pokrývať všetky operácie vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov na účely vykonávania politík EÚ v rámci **jednotného prístupu k financovaniu** vo svojich plánoch financovania a v súvisiacich správach, zatiaľ čo vedúci pracovník zodpovedný za riadenie rizík bude dohliadať aj na iné požičiavanie si prostriedkov (nesúvisiace s nástrojom NextGenerationEU). Pri vypracúvaní svojej stratégie riadenia dlhu a vytváraní systémov podávania správ v rámci jednotného prístupu k financovaniu **bude Komisia čo najviac zohľadňovať odporúčania EDA**.

II. ODPOVEDE KOMISIE NA ODPORÚČANIA EDA

1. Odporúčanie 1: Vytvorenie samostatnej funkcie *middle office*

Vzhľadom na rozsah, zložitosť a rastúci význam činností v oblasti riadenia dlhu by Komisia mala zriadiť samostatnú funkciu *middle office*, aby rozšírila svoje kapacity v oblasti vykonávania analýz, hodnotenia rizík a podávania správ. *Middle office* by mal byť zodpovedný napríklad za monitorovanie a podávanie správ o kompromisoch v oblasti riadenia dlhu a za posudzovanie výkonnosti správcov dlhu pôsobiacich v rámci *front office*, pokiaľ ide o plnenie strategických cieľov.

Cieľový dátum vykonania: polovica roku 2024

Komisia prijíma odporúčanie 1, aby vytvorila samostatnú funkciu *middle office*. Komisia zaviedla súčasnú štruktúru, v rámci ktorej *front office*, strategické plánovanie a monitorovanie rizík vykonáva rovnaký tím, keďže sa to považovalo za najvhodnejšie vzhľadom na osobitosti činností a potrebu rýchlo vybudovať kapacity s dostupnými zdrojmi.

Tieto úvahy si vyžadovali úzke prepojenie medzi plánovaním financovania a vykonávaním transakcií v čase, keď sa vypracúvali plány výdavkov, ako aj transakčné procesy. V tejto počítačovej fáze bol potrebný úzky kontakt a schopnosť rýchlej reakcie. Teraz, keď sa operácie financovania už istý čas úspešne vykonávajú, je možné lepšie zosúladiť organizačnú štruktúru s medzinárodnými osvedčenými postupmi a vytvoriť samostatnú funkciu *middle office*.

2. Odporúčanie 2: Posilniť úlohu vedúceho pracovníka zodpovedného za riadenie rizík

S cieľom zabezpečiť, aby CRO plnil svoj mandát nezávisle, účinne a efektívne, by Komisia mala:

- a) vypracovať chartu, v ktorej vysvetlí, ktoré úlohy prevádzkového riadenia patria do pôsobnosti vedúceho pracovníka zodpovedného za riadenie rizík v jeho funkcii zástupcu generálneho riaditeľa;

² Nariadenie (EÚ, Euratom) 2022/2434 [EUR-Lex – 32022R2434 – SK – EUR-Lex (europa.eu)].

³ C(2022) 9700 [C_2022_9700_1_EN_ACT_part1_v6.pdf (europa.eu)].

- b) posilniť kapacitu tímu CRO najmä vytváraním záloh tak, aby zodpovedala prideleným úlohám.

Cieľový dátum vykonania: koniec roku 2023

Komisia prijíma odporúčanie 2 písm. a) a b). Vypracuje chartu, v ktorej vysvetlí úlohy prevádzkového riadenia, ktoré bude vykonávať vedúci pracovník zodpovedný za riadenie rizík v rámci funkcie zástupcu generálneho riaditeľa GR pre rozpočet. Vzhľadom na rozsah úloh CRO prebieha posilnenie tímu podporujúceho CRO s cieľom posilniť a optimalizovať jeho operačnú kapacitu a zosúladiť jeho organizáciu, aby zodpovedala prideleným úlohám.

3. Odporúčanie 3: Zaviesť personálnu stratégiu na zabezpečenie zamestnancov v oblasti riadenia dlhu

Vzhľadom na zložitosť a význam úloh v oblasti riadenia dlhu a na potrebu prilákať a udržať si vhodných zamestnancov by Komisia mala zaviesť vhodnú personálnu stratégiu na zabezpečenie zamestnancov zaoberajúcich sa riadením dlhu.

Cieľový dátum vykonania: koniec roku 2023

Komisia prijíma odporúčanie 3. Vďaka presunu dočasných zamestnancov z úradov pre riadenie dlhu z členských štátov, Európskeho mechanizmu pre stabilitu, z Európskej investičnej banky atď. mohla Komisia rýchlo začať operácie financovania. Komisia má v úmysle postupne nahrádzať týchto externých a dočasných zamestnancov väčším počtom stálych zamestnancov. Prioritou je nahradiť vyslaných národných expertov zamestnancami Komisie. Dodatočné stále pozície zohrávajú kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní pokračujúceho úspešného modelu široko využívaného programu emisií dlhopisov EÚ. Hoci sa vynaloží maximálne úsilie na nábor stálych zamestnancov, ak to nebude možné, Komisia bude musieť obsadiť tieto pracovné miesta dočasnými zamestnancami. Využitie dočasných zamestnancov pre vysoko odborné profily, ktoré nie sú k dispozícii v Komisii, je v súlade so stratégiou Komisie v oblasti ľudských zdrojov. Okrem toho tím CRO od júla 2022 posilnili tri dodatočné ekvivalenty plného pracovného času a teraz ho tvorí 5,5 ekvivalentu plného pracovného času. Komisia bude pokračovať v úvahách o možných budúcich riešeniach na vykonanie tohto odporúčania a zahrnie tento aspekt do riadenia ľudských zdrojov v rámci GR pre rozpočet.

4. Odporúčanie 4: Jasne formulovať ciele riadenia dlhu a podávať správu o výkonnosti pri ich plnení

S cieľom zlepšiť zodpovednosť a transparentnosť výkonnosti Komisie v oblasti riadenia dlhu by Komisia mala:

- a) prijať stratégiu riadenia dlhu, ktorá bude zahŕňať všetky nástroje vypožičiavania si prostriedkov, vrátane jasného vyhlásenia o cieľoch riadenia dlhu s príslušnými ukazovateľmi, a pravidelne podávať informácie o ich plnení;
- b) pravidelne uverejňovať informácie o podiele výnosov zo zelených dlhopisov NGEU, ktoré boli skutočne vynaložené v súlade s taxonómiou EÚ.

Cieľový dátum vykonania: koniec roku 2023

Komisia prijíma odporúčanie 4 písm. a) a b). Ako sa uvádza v oznámení o novej stratégii financovania na financovanie nástroja NextGenerationEU⁴, transparentnosť a zodpovednosť sú charakteristickými

⁴ COM(2021) 250 [com2021_250_en_act_part1_v3.pdf (europa.eu)].

znakmi operácií financovania nástroja NextGenerationEU. Komisia preto kladie veľký dôraz na to, aby informovala Parlament, Radu, investorov a širokú verejnosť o operáciách financovania.

5. Odporúčanie 5: Zabezpečiť dôslednú dokumentáciu rozhodnutí o cenách

V záujme posilnenia vlastnej zodpovednosti za rozhodnutia o cenách syndikovaných dlhopisov EÚ a zlepšenia audit trailu by Komisia mala pre interné potreby jasne zdokumentovať analýzy a rozhodovacie procesy, ktoré viedli k stanoveniu konečnej ceny.

Cieľový dátum vykonania: september 2023

Komisia prijíma odporúčanie 5 a zavedie štruktúrovaný denník všetkých kľúčových krokov pred syndikovanými transakciami.